

"...

A - İPTAL GEREKÇESİNİN ÖZETİ :

(Dâva dilekçesine ve davacının 6/1/1970 günlü açıklama dilekçesine göre.)

1- Dâva konusu yasa ile Yüksek Mühendislik ve Mimarlık Akademisi adı altında kurulan yüksek öğretim kurumları, gerek benimsedikleri öğretim yöntemi, gerekse bunları bitireceklere sağladıkları haklar ve olanaklar bakımından üniversite görevini yerine getiren örgütlerdir. Ancak bunlar, Anayasa'nın 120 nci maddesine aykırı olarak yönetim özerkliğinden yoksun bırakılmışlardır. Bu nedenle yasanın tümü Anayasa'nın 120 nci maddesine aykırı bulunmakta ve iptali gerekmektedir.

2- Yasanın 1 ve 2 nci maddeleri Anayasa'nın 120 nci maddesindeki yönetim özerkliği ilkesine aykırıdır.

3- Yasanın 3, 4, 5., 6, 7, 8, 9, 10, 11 inci maddeleri Akademi bölümlerine ve akademilerin organlarını ve bunların yetkilerini göstermekte olup, bu organlara öneride veya dilekte bulunmaktan başka yetkiler tanınmış değildir; Anayasa'nın 120 nci maddesi uyarınca bu organların örgütlerin yönetim ve işleme konularında örgüt dışında herhangi bir etki söz konusu edilmeksizin geçerli kararlar verme yetkisiyle donatılmış olması gerektiğinden söz konusu maddeler, Anayasa'ya aykırıdır.

4- Yasanın 12 nci maddesi, Üniversiteler Yasasındaki Üniversitelerarası Kurula karşılık olan Akademilerarası Kurulu düzenlemektedir. Ancak bu kurala katılanların niteliği bakımından bunun kuruluşu Anayasa'nın 120 nci maddesindeki üniversitelerin kendilerince seçilen üyelerden kurulu organları eliyle yönetilmesi ilkesine aykırı bulunmaktadır.

5- Yasanın 13 - 16, 17 - 21 inci maddeleriyle geçici 4, 5, 6, 7, 8, ve 10 uncu maddeleri, profesörlük ve doçentlik konularını düzenlemektedir. Anayasa'nın 120 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları birlikte incelendiğinde anlaşılacağı üzere öğretim üyeliği, başka deyimle doçentlik ve profesörlük sanlarının ancak bilim ve yönetim özerkliği bulunan üniversitelerce verilebilmesi öngörülmüşken buradaki düzenlemede bu sanların verilmesi sonuçta Millî Eğitim Bakanlığına bırakılmıştır; ayrıca geçici kurullarla kendilerinde öğretim üyeliği niteliği bulunmayan kimselere dahi bu sanların verilmesi öngörülmüştür. Bundan dolayı anılan kurallar, Anayasa'nın 120 nci maddesine aykırıdır.

6- Yasanın 22 ve 23 üncü maddesi asistanlık konusunu, anayasal deyimle öğretim üyesi yardımcılarının hukukî durumlarını düzenlemektedir. Bu düzenleyiş dahi yukarıdaki bentte anılan gerekçelerden ötürü Anayasa'nın 120 nci maddesine aykırıdır.

7- Yasanın geçici 13 üncü maddesinde üniversiteyi bitirmiş olanlara başka deyimle yüksek mühendis ve yüksek mimarlara özgü olan haklar, üniversite niteliğinde bulunmayan akademileri bitirmiş olanlara da tanınmış ve böylece Anayasa'nın 120 nci maddesinin ereğine aykırı bir durum yaratılmıştır.

8- Yukarıdaki bentlerde anılanların dışında kalan maddeler yukarıda sıralanan maddeler iptal edildiğinde uygulanamaz duruma gireceklerinden, yan kuralları kapsayan bütün bu maddelerin dahi iptali gerekecektir."

Esas sayısı:1969/52
Karar sayısı:1972/21